

INNTRØNDELAG TINGRETT

DOM

Avsagt: **Sensur**

Saknr: **Sensur**

Rettens leder:
 Tingrettsdommer Nina Bratberg

Meddommere:
 Geir Almli
 Laila Fikse Enes

Den offentlige påtalemyndighet **Sensur**

mot

Sensur

Sensur

DOM

Navn Født Bosted

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Statsadvokatene i Trøndelag av 18.03.2013 er han satt under tiltale ved Inntrøndelag tingrett for overtredelse av

Militær straffelov § 35 annet ledd jf første ledd, jf § 34 første ledd.

for som krigsmann rettsstridig å ha blitt borte fra det sted det påla ham som militær plikt å være tilstede, i den hensikt å aldeles unndra seg sin militære tjenesteplikt, og vedkommende krigsmann er tidligere domfelt for tilsvarende forhold.

Grunnlag:

Den 18. mars 2012 unnlot han uten tillatelse eller annen gyldig grunn å møte til vernepliktig førstegangstjeneste ved Luftforsvarets rekruttskole på Madla ved Stavanger. Han møtte heller ikke senere.

Hovedforhandling ble holdt 21.05.2013. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra ett vitne, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i ett år som samlet dom med Inntrøndelag tingretts dom av 14.11.2011, og at fullbyrdelsen av ni måneder utsettes i medhold av straffeloven §§ 52 flg. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte fradømmes retten til å gjøre tjeneste i rikets krigsmakt, samt at han idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes.

Retten vurdering

Retten finner det bevist ut over enhver rimelig tvil at tiltalte mottok innkalling til førstegangstjeneste i januar 2012. Han unnlot å returnere svarslippen på innkallingen, men var klar over tid og sted for oppmøte. Til tross for dette møtte han ikke opp, selv om han var kjent med at han var pliktig til dette. Han unnlot å møte med den hensikt og aldri avtjene militær tjeneste. Retten bygger det ovenstående på tiltaltes egen forklaring sammenholdt med den dokumentasjon som er framlagt om innkalling m.v.

Tiltalte viste i retten til at han unnlot å møte til førstegangstjeneste av overbevisningsgrunner, da han er pasifist. Han søkte ikke om fritak fra tjenesten fordi han

visste at han da i stedet ville måtte avtjene sivilteneste, noe han ikke mente var en akseptabel løsning fordi denne tjenesten var ment å opprettholde respekten for militærvesenet.

Tiltalte har etter dette overtrådt militær straffelov § 35 ved at han med viten og vilje, samt med hensikt å unndra seg militærtjeneste "aldeles", ikke har møtt til førstegangstjeneste slik han var innkalt til. Andre ledd kommer til anvendelse da tiltalte tidligere er dømt for overtredelse av samme straffebestemmelse.

Forsvarer anførte for retten at tiltalte må frifinnes fordi påtalemyndigheten ikke har sørget for å søke om fritak på hans vegne jf. militærnektekterloven § 3, selv om de var klar over at tiltalte av overbevisningsgrunner ikke ville avtjene verneplikten. Retten kan ikke se at dette forhold kan medføre at tiltalte skal frifinnes. Bestemmelsen i § 3 er en "kan-regel", og er gitt for å sikre en fornuftig saksbehandling av militærnektektersaker. Det at de anvisninger som der er gitt ikke er fulgt opp av påtalemyndigheten, kan ikke medføre at straffeansvaret faller bort.

Tiltalte blir etter dette å dømme i samsvar med tiltalebeslutningen.

Straffeutmåling

Tiltalte er i Inntrøndelag tingretts dom av 14.11.2011 dømt for overtredelse av militær straffeloven § 35 første ledd. Det følger av denne bestemmelsens annet ledd at straffen i gjentakelsestilfeller skal settes til "*fengsel fra 1 til 3 år og for alltid fradømmelse av retten til å gjøre tjeneste i rikets krigsmakt.*"

Aktor har lagt fram rettspraksis – Rt-1978-662 og Rt-1982-1774 – som viser at tidligere fast praksis var at slike saker medførte en dom på ett års fengsel, hvor hoveddelen ble gjort betinget. I begge de nevnte dommer ble 90 dager fengsel å sone.

Retten er kommet til at riktig straff i aktuelle sak er en fullt ut betinget fengselsreaksjon. Retten viser til at den fremlagte rettspraksis er gammel, og at ordningen med førstegangstjeneste har endret seg vesentlig siden den gang. Den sentrale begrunnelse for en streng reaksjon overfor den som ikke møtte til slik tjeneste, var allmennpreventive hensyn, og streng reaksjon ble ansett nødvendig for å opprettholde respekten for innkallinger til militærtjeneste og sikre at alle innkalte møtte slik at forsvaret fikk tilstrekkelige mannskaper. Disse hensyn slår ikke til i dag. Dagens situasjon er at forsvaret har et rikt tilfang av mannskaper, og at det er en begrenset andel av den vernepliktige befolkning som faktisk blir kalt inn.

Tiltalte har erklært at han er pasifist, og at dette er grunnen til at han ikke vil avtjene militærtjeneste. Han har ikke søkt om fritak fordi han heller ikke ønsker å avtjene sivilteneste av de samme overbevisningsgrunner. Da tiltalte ble kalt inn i januar 2012 var

vernepliktsverket kjent med at ordningen med siviltjeneste var under avvikling. Dette var da vedtatt, men trådte ikke i kraft før 1. juni 2012. Vernepliktsverket måtte være kjent med at det i rettskraftig dom var lagt til grunn at tiltalte var pasifist da de kalte ham inn på nytt. Det fremgikk også av dommen hva årsaken var til at han ikke hadde søkt om fritak ved forrige innkalling. Det fremstår da som lite smidig av vernepliktsverket og på nytt innkalle tiltalte så kort tid før de endrede regler om siviltjeneste trådte i kraft, og uten samtidig å gjøre ham kjent med de nye reglene. Dette siste ville sikret at tiltalte kunne søkt om fritak og fått innvilget dette, uten at han måtte ha avtjent siviltjeneste. En ubetinget fengselsstraff fremstår på denne bakgrunn som urimelig. Det vises til Inntrøndelag tingretts bemerkninger i dommen av 14.11.2011 om det samme.

Retten finner at de individualpreventive og allmennpreventive hensyn er tilstrekkelig ivaretatt ved en fullt ut betinget fengselsstraff. Saken gjelder militærnekting av overbevisningsgrunner, hvor tiltalte over år har fastholdt sin pasifistiske holdning. Saken stiller seg derfor annerledes enn om unndragelsen bunnet i økonomiske eller velferdsmessige hensyn.

Etter en samlet vurdering settes straffen til lovens minimumsstraff, ett års fengsel, som fullt ut gjøres betinget med en prøvetid på to år. Tiltalte fradømmes videre retten til å gjøre tjeneste i rikets krigsmakt for alltid.

Saksomkostninger

Aktor har lagt ned påstand om at tiltalte idømmes saksomkostninger fastsatt etter rettens skjønn. Retten finner det, under henvisning til tiltaltes tilståelse og de særlige forhold omkring straffutmålingen, riktig å ikke idømme saksomkostninger.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

Navn og fødselsdato - sensur... , dømmes for overtredelse av militær straffelov § 35 annet ledd jf første ledd, jf § 34 første ledd til fengsel i 1 – ett – år som felles straff med Inntrøndelag tingretts dom av 14.11.2011. Fullbyrdelsen av straffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52-54 med en prøvetid på 2 – to – år.

Sensur fradømmes retten til å gjøre tjeneste i rikets krigsmakt for alltid.

Saksomkostninger idømmes ikke.

Retten hevet